

Fortum Oyj
Osavuositiedot
1.1. – 30.6.2003

Fortum

Fortum Oyj:n osavuositiedot 1.1. - 30.6.2003

Fortumin tulos edelleen vahva

— huomattava parannus jatkuvissa liiketoiminnoissa

Osavuosi lyhyesti

- Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä parani 71 % ja oli 743 (435) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan kassavirta pysyi hyvänä ja oli 1 060 miljoonaa euroa.
- Tase vahvistui entisestään, velkaantumisaste oli 60 %.
- Markkina-asema vahvistui Norjassa ja Luoteis-Venäjällä.

Tunnuslukuja	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Liikevaihto, milj. euroa	2 435	2 682	6 028	5 253	11 148	11 923
Liikevoitto, milj. euroa	286	422	761	749	1 289	1 301
- ilman kertaluonteisia eriä	272	198	743	435	974	1 282
Voitto ennen veroja, milj. euroa	216	346	626	615	1 008	1 019
Tulos/osake, EUR	0,17	0,29	0,49	0,50	0,79	0,77
Oma pääoma/osake, EUR			7,13	6,72	6,97	
Sijoitettu pääoma (kauden lopussa), milj. euroa			13 077	13 734	13 765	
Korollinen nettovelka (kauden lopussa), milj. euroa			4 502	6 182	5 848	
Investoinnit, milj. euroa			761	3 956	4 381	1 186
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa			1 060	775	1 351	
Sijoitetun pääoman tuotto, %			12,1	10,3	11,1	10,6
Oman pääoman tuotto, %			11,9	9,1	10,5	10,0
Velkaantumisaste, %			60	87	80	
Henkilöstö keskimäärin			13 272	14 659	14 053	
Osakkeiden määrä keskimäärin, 1000			845 823	845 638	845 642	845 785

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla merkittävät markkinatekijät, sähkön markkinahinta ja öljyn kansainvälinen jalostusmarginaali, olivat huomattavasti korkeampia kuin viime vuoden vastaavalla jaksolla. Vuodenvaihteen ennätystasojen jälkeen hinnat pohjoismaisessa sähköpörssissä (Nord Pool) laskivat, mutta pysyivät kuitenkin selvästi edellisvuotta korkeampina. Öljyn kansainvälinen jalostusmarginaali oli erittäin korkea vuoden alussa, mutta laski jonkin verran kesää kohti.

Fortum teki merkittäviä strategisia hankintoja Norjassa ja Luoteis-Venäjällä sopimalla E.ON AG:n kanssa omaisuuserien vaihdosta. Lisäksi Fortum osti markkinoilta lisää Hafslundin osakkeita niin, että sen osuus Hafslundin osakepääomasta on nyt 34,1 %.

Birka Energin sulauttaminen konserniin eteni suunnitellusti. Ensimmäisellä puolivuotiskaudella saavutetut synergiaedut nousivat yli 60 miljoonaan euroon.

Konsernin tulos tammi-kesäkuussa pysyi vahvana ja kassavirta oli edelleen hyvällä tasolla. Kassavirran kehitystä tukivat vähentynyt käyttöpääoma ja toteutuneet valuuttakurssivoitot. Nettovelka väheni edelleen ensimmäiseen neljännekseen verrattuna

huolimatta noin 500 miljoonan euron strategisista yrityskaupoista. Tämän seurauksena velkaantumisasaste laski 60 %:iin.

Liikevaihto ja tulos

Huhtikuu - kesäkuu

Huhti-kesäkuussa pohjoismaisen sähköpörssin (Nord Pool) sähkön hinta ja öljyn kansainvälinen jalostusmarginaali olivat alempia kuin ensimmäisellä neljänneksellä, mutta ylittivät edellisvuoden tason.

Konsernin liikevoitto oli 286 (422) miljoonaa euroa. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, 272 (198) miljoonaa euroa, parani 74 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2002 vastaavaan ajanjaksoon. Parannus oli 141 miljoonaa euroa, kun lasketaan myytyjen liiketoimintojen vaikutus. Kertaluonteisia eriä oli yhteensä 14 (224) miljoonaa euroa.

Vuodenajoille ominaisesti sähkö- ja lämpöliiketoimintojen tulokset olivat pienempiä kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Sähkö, lämpö ja kaasusegmentin liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä lähes kolminkertaistui edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Markets-segmentin tulos kehittyi myönteisesti. Öljynjalostus ja markkinointi-segmentin tulos pysyi miltei viime vuoden tasolla huolimatta varastotappioista, jotka johtuivat raakaöljyn hinnan alenemisesta. Segmentin toiminnallinen tulos parani selkeästi viime vuoteen verrattuna.

Tammikuu - kesäkuu

Konsernin liikevaihto oli 6 028 (5 253) miljoonaa euroa. Kasvuun vaikuttivat erityisesti sähkön ja öljytuotteiden korkeammat markkinahinnat.

Konsernin liikevoitto oli 761 (749) miljoonaa euroa. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, 743 (435) miljoonaa euroa, parani 308 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2002 vastaavaan ajanjaksoon. Kertaluonteisten erien nettomäärä oli 18 (314) miljoonaa euroa. Suurin osa viime vuoden kertaluonteisista eristä tuli omaisuuden myynneistä saaduista voitoista.

Sähkön- ja lämmönmyynnin volyymit kasvoivat. Tämän seurauksena ja entistä korkeampien sähkön hintojen ansiosta Sähkö, lämpö ja kaasusegmentin tulos parani merkittävästi.

Sähkösiiro-segmentin tulos oli alempi vuoden 2002 huomattavien myyntivoittojen takia. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä parani kuitenkin viime vuoteen verrattuna.

Markets-segmentin tulos parani viime vuoteen verrattuna.

Öljyn kansainväliset jalostusmarginaalit olivat merkittävästi korkeampia kuin vuosi sitten, mikä paransi huomattavasti Öljynjalostus ja markkinointi-segmentin tulosta. Shipping-liiketoiminta hyötyi korkeista rahdeista, pääasiassa ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Liikevoitto ennen veroja oli 626 (615) miljoonaa euroa.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 135 (134) miljoonaa euroa.

Vähemmistöosuus oli 47 (40) miljoonaa euroa. Se liittyy pääasiassa Fortum Capital Ltd:n vuonna 2000 liikkeelle laskemiin etuoikeutettuihin osakkeisiin ja Fortum Värme Holdingiin, jossa Tukholman kaupungilla on 50 %:n taloudellinen omistusosuus.

Kauden verot olivat yhteensä 167 (149) miljoonaa euroa.

Kauden tulos oli yhteensä 412 (426) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,49 (0,50) euroa. Sijoitetun pääoman tuotto oli 12,1 (10,3) % ja oman pääoman tuotto 11,9 (9,1) %.

SEGMENTTIKATSAUKSET

Sähkö, lämpö ja kaasu

Segmentin toimintaan kuuluu sähkön ja lämmön tuotanto ja myynti sekä kaasuliiketoiminta Pohjoismaissa ja muualla Itämeren alueella. Service-liiketoiminta (entinen Fortum Energy Solutions) on kuulunut tähän segmenttiin 1.1.2003 lähtien.

milj. euroa	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	718	783	1 932	1 716	3 644	3 860
– sähkönmyynti	381	326	1 056	703	1 661	2 014
– lämmönmyynti	165	146	433	339	686	780
– muu myynti	172	311	443	674	1 297	1 066
Liikevoitto	136	156	429	305	617	741
- ilman kertaluonteisia eriä	136	48	430	196	501	735
Sidotun pääoman tuotto, %			9,9	7,7	7,5	8,5
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			8 566	8 735	8 748	

Sähkönkulutus Pohjoismaissa laski toisen neljänneksen aikana 2 % ja oli 85,7 (87,5) terawattituntia (TWh). Suomessa kulutus väheni 4 %. Ruotsissa kulutus oli samalla tasolla kuin viime vuonna ja Norjassa kulutus laski 3 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon nähden.

Tammi-kesäkuussa sähkönkulutus Pohjoismaissa pysyi viime vuoden tasolla ja oli 197 (198) TWh. Suomessa kulutus kasvoi 6 %. Ruotsissa kulutus pysyi viime vuoden tasolla ja Norjassa se laski 5 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna.

Toisella neljänneksellä sähkön keskihinta pohjoismaisessa sähköpörssissä (Nord Pool) oli 28,6 euroa megawattitunnilta (EUR/MWh) verrattuna ensimmäisen neljänneksen 53,3 euroon megawattitunnilta. Sähkön keskihinta tammi-kesäkuussa oli 40,9 (18,7) EUR/MWh. Hintatasoon vaikuttivat vesivarastojen vähyys vuoden alussa ja normaalia alempi virtaama kahden ensimmäisen neljänneksen aikana. Huolimatta tavallista pienemmästä virtaamasta, vesivarantotilanne vahvistui vähentyneen vesivoimatuotannon vuoksi.

Sähkön keskihinta pohjoismaisessa sähköpörssissä nousi 119 % tammi-kesäkuun aikana edellisvuoteen verrattuna. Fortumin Pohjoismaissa myymän sähkön hinta nousi vastaavasti 43 %. Sähkön Nord Pool -hintaa laski toisen neljänneksen aikana 46 % ensimmäiseen neljännekseen verrattuna. Fortumin sähkön hinta laski vastaavasti 19 %.

Pohjoismaissa Sähkö, lämpö ja kaasu -segmentin myynti oli yhteensä 30,2 (26,6) TWh, ja se edusti noin 15 (14) % Pohjoismaiden sähkönkulutuksesta tammi-kesäkuussa.

Tammi-kesäkuussa Fortum tuotti sähköä Pohjoismaissa 26,7 (22,6) TWh, josta vesivoiman osuus oli noin 8,4 (9,7) TWh eli 31 (43) % ja ydinvoiman noin 12,7 (10,6) TWh eli 48 (47) %. Vesivoiman vähäisen saatavuuden vuoksi sitä korvattiin lämpövoimalla, jonka osuus oli 5,6 (2,3) TWh. Lämpövoiman osuus Fortumin omasta tuotannosta nousi 21 (10) prosenttiin. Fortum tuotti omilla laitoksillaan 14 (11) % ensimmäisen vuosipuoliskon sähkönkulutuksesta Pohjoismaissa.

Huhtikuussa Fortum sai päätökseen kaupat, joilla se osti enemmistöosuudet kahdesta lämpöyhtiöstä. Toinen yhtiöstä sijaitsee Puolassa (73 % D.Z.T. S.p.z.o.o. -yhtiöstä) ja toinen Virossa (60% Tartu Energia AS-yhtiöstä).

Sähkönmyynti alueittain TWh	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Ruotsi *)	6,3	8,2	15,2	14,5	28,0	28,7
Suomi	6,6	5,3	15,0	12,1	26,1	29,0
Muut maat	1,0	1,9	1,7	4,1	5,9	3,5
Yhteensä	13,9	15,4	31,9	30,7	60,0	61,2

Lämmönmyynti alueittain TWh	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Ruotsi *)	1,7	1,6	5,7	3,9	8,2	10,0
Suomi	2,3	2,0	5,8	5,3	9,8	10,3
Muut maat	1,4	1,0	2,2	2,2	4,5	4,5
Yhteensä	5,4	4,6	13,7	11,4	22,5	24,8

*) Muutos Birka Energin omistuksessa lisäsi sähkönmyyntiä 2,4 TWh ja lämmönmyyntiä 1,4 TWh vuonna 2002.

Sähkönsiirto

Fortum omistaa ja käyttää alue- ja jakeluverkkoja sekä jakaa sähköä kaikkiaan noin 1,4 miljoonalle asiakkaalle Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Virossa.

milj. euroa	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	160	156	359	317	640	682
– jakeluverkot	130	136	297	267	526	556
– alueverkot	20	19	45	37	80	88
– muu myynti	10	1	17	13	34	38
Liikevoitto	61	72	142	185	279	236
– ilman kertaluonteisia eriä	41	40	121	94	187	214
Sidotun pääoman tuotto, %			9,0	12,7	9,3	7,5
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			3 064	3 145	3 199	

Sähkönsiirto jakeluverkoissa alueittain TWh	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Ruotsi *)	3,4	3,3	8,3	6,6	14,4	16,1
Suomi	1,3	1,1	3,3	2,5	5,4	6,2
Muut maat	0,3	0,6	0,3	1,3	1,4	0,4
Yhteensä	5,0	5,0	11,9	10,4	21,2	22,7

*) Birka Energin hankinta lisäsi jakeluverkkosiirron määrää 1,7 TWh vuonna 2002.

Sähkönjakeluasiakkaitten lukumäärä alueittain, tuhansia	30.6.2003	30.6.2002	2002
Ruotsi	850	890	890
Suomi	395	390	390
Muut maat *)	115	20	20
Yhteensä	1 360	1 300	1 300

*) Østfold Energi Nett AS ja sen 94 000 asiakasta ovat mukana luvuissa 1.5.2003 alkaen.

Jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 11,9 (10,4) TWh ja 10,6 (9,6) TWh.

Alueverkkosiirron määrä muille kuin konsernin omille asiakkaille oli yhteensä 7,8 (6,5) TWh Ruotsissa ja 2,8 (3,1) TWh Suomessa.

Markets

Markets vastaa sähkön ja öljytuotteiden – pääasiassa lämmitysöljyn – vähittäismyynnistä ja tarjoaa niihin liittyviä palveluja. Yksiköllä on noin 1,4 miljoonaa yritys- ja kotitalousasiakasta.

milj. euroa	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	327	270	803	576	1 280	1 507
Liikevoitto	15	4	8	6	-11	-9
– ilman kertaluonteisia eriä	15	4	8	5	-12	-9
Sidotun pääoman tuotto, %			23,1	9,5	-11,4	-11,5
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			119	109	55	

Markets-yksikkö ostaa myymänsä sähkö- ja öljytuotteet markkinaehtoin.

Tarkastelujaksolla sähkön tukkuhinnat laskivat markkinoilla. Yleisesti hinnat olivat kuitenkin korkeammat kuin vertailujakson aikana viime vuonna.

Sähkön kokonaismyynti tammi-kesäkuussa oli 17,2 (15,6) TWh. Muutos Birka Energin omistuksessa lisäsi sähkönmyyntiä 1,9 TWh tammi-helmikuussa 2002. Lämmitysöljyn myynti oli 0,4 (0,4) miljoonaa tonnia tammi-kesäkuussa.

Toukokuussa 2003 Markets sai Norjasta 83 000 asiakasta Østfold Energi Kraftsalg AS:n hankkimisen jälkeen.

Kevään aikana käynnistettiin ohjelma liiketoimintaprosessien parantamiseksi.

Öljynjalostus ja markkinointi

Segmentin toimintaan kuuluvat öljytuotteiden jalostus ja markkinointi sekä logistiikka. Päätuotteita ovat liikennepolttoaineet ja lämmitysöljyt.

milj. euroa	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Liikevaihto	1 643	1 790	3 718	3 321	7 083	7 480
Liikevoitto	75	79	200	135	253	318
– ilman kertaluonteisia eriä	93	70	216	97	205	324
Sidotun pääoman tuotto, %			26,8	16,8	16,0	21,0
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			1 435	1 543	1 510	

Tarkastelujakson aikana kansainvälinen jalostusmarginaali Luoteis-Euroopassa (Brent Complex) oli keskimäärin 2,9 (0,4) dollaria barreilta (USD/bbl). Fortumin lisämarginaali oli edelleen keskimäärin 2 USD/bbl kansainvälistä marginaalia korkeampi.

Brent-raakaöljyn hinta oli keskimäärin 28,8 (23,1) USD/bbl. Se oli korkeimmillaan kesäkuun alussa, noin 29 USD/bbl. Varastotappiot tammi-kesäkuussa olivat 14 (voittoa 29) miljoonaa euroa.

Fortum jalosti yhteensä 6,4 (6,3) miljoonaa tonnia raakaöljyä ja muita raaka-aineita. Suomessa myytiin noin 3,8 (3,9) miljoonaa tonnia öljytuotteita. Vienti oli yhteensä 2,6 (2,4) miljoonaa tonnia.

Kesäkuussa sovittiin kahden tuotealuksen myymisestä. Fortum omistaa aluksista 50 %. Heinäkuussa allekirjoitettiin aiesopimus Tallinnassa sijaitsevan öljyterminaalin myymisestä. Lopullinen sopimus on tarkoitus allekirjoittaa tämän vuoden aikana.

Kesäkuussa Fortum myi bitumin tukkuliiketoimintansa ruotsalaiselle Nynäs Petroleumille, josta Fortum omistaa 50 %.

Vuoden 2003 ensimmäisellä puoliskolla Fortumilla ei ollut omaa öljyn- tai kaasuntuotantoa. Öljyntuotanto Etelä-Shapkinon kentällä Luoteis-Venäjällä alkoi heinäkuun puolivälissä. Fortumin osuudeksi tämän öljykentän varannoista on arvioitu noin 82 miljoonaa barreilia. Fortum ja venäläinen Lukoil omistavat kyseisen öljykentän puoliksi tasaosuuksin.

Fortumin jalostamien öljytuotteiden toimitukset tuoteryhmittäin (1 000 t)	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Bensiini	971	1 095	2 060	2 143	4 595	4 512
Dieselöljy	1 110	887	1 905	1 843	3 619	3 681
Lentopetroli	131	164	251	300	586	537
Kevyt polttoöljy	296	337	719	723	1 503	1 499
Raskas polttoöljy	296	265	682	679	1 233	1 236
Muu	446	396	788	615	1 504	1 677
Yhteensä	3 250	3 144	6 405	6 303	13 040	13 142

Fortumin jalostamien öljytuotteiden toimitukset alueittain (1 000 t)	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12 kk
Suomi	1 860	1 938	3 789	3 870	7 845	7 764
Muut Pohjoismaat	533	484	967	928	1 982	2 021
Baltian maat ja Venäjä	21	8	29	19	41	51
Yhdysvallat ja Kanada	133	339	517	587	1 276	1 206
Muut maat	703	375	1 103	899	1 896	2 100
Yhteensä	3 250	3 144	6 405	6 303	13 040	13 142

Liiketoiminnan kehittäminen ja rakennemuutokset

Fortum ja E.ON AG sopivat sähkөөn liittyvien omaisuuserien vaihdosta tammikuussa. Fortum hankki omaisuuseriä Norjasta ja Luoteis-Venäjältä sekä myi ydinliiketoimintaan kuulumatonta omaisuutta Irlannista, Saksasta ja Etelä-Ruotsista.

Näihin kauppoihin liittyvät venäläisen Lenenergon osakkeet siirrettiin Fortumille maaliskuussa ja norjalaisen Hafslund ASA:n sekä Østfold Energi Kraftsalg AS:n, Østfold Energi Nett AS:n sekä Østfold Entreprenor AS:n osakkeet huhtikuussa. Ostamalla lisää osakkeita markkinoilta Fortum kasvatti omistusosuuttaan Hafslundista siten, että sen omistus kesäkuun lopussa oli 34,1 %. Hafslundin osakkeiden hankintameno oli 279 miljoonaa euroa.

Kesäkuun lopussa Fortum sai päätökseen Saksan Burghausenin ja Irlannin Edenderryn voimalaitosten myynnit sekä Ruotsissa sijaitsevan Fortum Distribution Småland AB:n myynnin.

E.ON:n kanssa sovitut omaisuuserien vaihdot saatiin päätökseen kesäkuun loppuun mennessä. Norjalaisen Fredrikstad Energi AS:n osakkeita koskeva kauppa odottaa vielä teknistä päättämistä.

Norjan E & P-toimintojen myynti saatiin päätökseen maaliskuussa. Kaupan taloudelliset vaikutukset näkyivät Fortumin vuoden 2002 tilinpäätöksessä. Kesäkuussa Fortum myi Ison-Britannian kaasun vähittäismyyntitoimintansa.

Investoinnit ja rahoitus

Tammi-kesäkuussa investoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 761 (3 956) miljoonaa euroa. Tästä 517 (3 706) miljoonaa euroa oli yrityskauppoja.

Korollinen nettovelka kauden lopussa oli 4 502 (6 182) miljoonaa euroa. Kesäkuun lopussa velkaantumisaste oli 60 % (80 % vuoden 2002 lopussa).

Konsernin nettorahoituskulut olivat 135 (134) miljoonaa euroa.

Fortum Oyj käynnisti helmikuussa 7,0 miljardin Ruotsin kruunun joukkovelkakirjaohjelman (Medium Term Note Programme). Joukkovelkakirjalaina lasketaan liikkeelle Ruotsin pääomamarkkinoille. Joukkovelkakirjojen merkintävaluuttoina ovat Ruotsin kruunu ja euro. Ohjelma korvaa Fortum Power and Heat AB:n nimissä aiemmin julkaistun 7,0 miljardin kruunun ohjelman.

Fortum Oyj otti huhtikuussa 1,2 miljardin dollarin valmiusluoton. Tätä viiden vuoden lainaa tullaan käyttämään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin ja se korvaa tytäryhtiöiden vastaavat lainajärjestelyt.

Fortum Oyj käynnisti heinäkuussa 4,0 miljardin euron joukkovelkakirjaohjelman (Euro Medium Term Note Programme) voidakseen laskea liikkeeseen velkakirjoja kansainvälisille pääomamarkkinoille.

Osakkeet ja osakepääoma

Fortum Oyj:n henkilökunnalle vuonna 1999 suunnattuun optiolainaan ja johdon optio-ohjelmaan liittyen optio-oikeuksilla merkittiin osakkeita 72 060 kpl. Osakemerkinnän aiheuttama 245 004 euron osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin 5.5.2003. Korotuksen jälkeen Fortum Oyj:n osakepääoma on 2 875 881 891 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 845 847 615 kpl.

Konsernin henkilöstö

Konsernin henkilöstön lukumäärä tammi-kesäkuussa oli keskimäärin 13 272 (14 659) henkilöä. Vähennyksestä suurin osa johtuu Birka Energin ja Fortumin liiketoimintojen yhdistämisestä sekä Enprima-osakkuusyhtiön perustamisesta vuoden alussa. Kauden lopussa henkilöstömäärä oli 13 969 (13 670 vuoden 2002 lopussa).

Fortum on päättänyt käynnistää uuden osakepohjaisen pitkäaikaisen kannustinohjelman (Performance Share Arrangement) konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu konsernin, sen liiketoimintayksiköiden ja yksittäisen henkilön omalle suoritukselle ja samalla myös yhtiön pörssikurssin kehitykselle. Tässä vaiheessa uusi järjestelmä koskee noin 190 Fortumin avainhenkilöä.

Fortum arvioi, että 0,1 - 0,3 prosenttia Fortumin osakkeista eli noin 1 000 000 – 2 500 000 osaketta, jaetaan jokaisen yksittäisen jakson yhteydessä. Osakkeet hankitaan markkinoilta, joten toimenpiteellä ei ole laimennusvaikutusta osakkeen arvoon. Tämä järjestely on tarkoitettu korvaamaan muut mahdolliset pitkän tähtäimen johdon kannustinjärjestelmät.

Nimityksiä ja eroja

Huhtikuussa Tanja Karpela, Leena Luhtanen ja Matti Vanhanen erosivat Fortumin hallintoneuvostosta sen jälkeen, kun heidät oli valittu valtioneuvoston jäseniksi.

Kesäkuussa Kari Huopalahti, Fortumin kehitysjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen, siirtyi pois yhtiön palveluksesta.

Hallituksen puheenjohtaja Matti Vuoria on nimitetty eläkevakuutusyhtiö Varma-Sammon toimitusjohtajaksi 1.6.2004 alkaen. Matti Vuoria jatkaa Fortumin hallituksen päätoimisena puheenjohtajana tämän vuoden loppuun asti.

Näkymät

Fortumin tuloksen muodostumisen kannalta merkittäviä markkinatekijöitä ovat sähkön markkinahinta ja öljyn kansainvälinen jalostusmarginaali. Muita merkittäviä tekijöitä ovat raakaöljyn hinta sekä Yhdysvaltain dollarin ja Ruotsin kruunun kurssit.

Sähkön käytön arvioidaan yleisesti lähivuosien aikana kasvavan Pohjoismaissa noin 1-2 %:n vuosivauhtia. Vuoden 2003 ensimmäisellä puoliskolla sähkön spot-hinta oli Pohjoismaiden markkinoilla keskimäärin 40,9 euroa megawattitunnilta, 119% enemmän kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2002. Heinäkuun alussa sähköfutuuri hinta loppuvuodeksi 2003 oli noin 29-30 euroa megawattitunnilta.

Yhteispohjoismaisen sähkö- ja lämpöyhtiön muodostamisesta aiheutuvat synergiaedut entisen Birka Energin siirryttyä kokonaan Fortumin omistukseen tulevat ylittämään 100 miljoonan euron vuosittaisen tavoitteen vuonna 2004.

Sähkö- ja lämpöliiketoiminnan jatkuvien liiketoimintojen tulos on yleensä merkittävästi parempi vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä kuin vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä.

Tammi-kesäkuussa öljyn kansainvälinen jalostusmarginaali Luoteis-Euroopassa (Brent Complex) oli huomattavasti korkeampi kuin vuoden 2002 alussa, keskimäärin 2,9 (0,4) USD/bbl. Vuoden 2003 heinäkuussa kansainvälinen jalostusmarginaali on ollut keskimäärin 2,7 USD/bbl. Kansainvälinen Brent Complex -jalostusmarginaali on usean vuoden ajan ollut keskimäärin 1,5–2,0 USD/bbl. Johto arvioi Fortumin lisämarginaalin pysyvän edellisvuosien vahvalla tasolla. Vuodelle 2003 ei ole suunniteltu merkittäviä jalostamoiden huoltoseisokkeja.

Brent-raakaöljyn keskihinta oli 27,5 USD/bbl vuoden 2003 tammi-kesäkuussa ja 30.6.2003 hinta oli 28,3 USD/bbl. Vuoden 2003 heinäkuussa keskihinta on ollut 28,4 USD/bbl ja vuoden 2003 lopun kansainväliset futuurit keskimäärin 26,3 USD/bbl. Raakaöljyn hinnasta aiheutuvat varastovoitot ja -tappiot vaikuttavat Öljynjalostus ja markkinointi -segmentin tulokseen.

Norjan ja Omanin öljyn- ja kaasuntuotannon myynnin takia Fortumilla ei ollut tuotantoa vuoden 2003 ensimmäisellä puoliskolla. Öljyntuotanto Etelä-Shapkinon kentällä Luoteis-Venäjällä alkoi heinäkuun puolivälissä. Syyskuussa tuotannon odotetaan nousevan 12 500 barreliin päivässä (Fortumin 50 % osuus). Tuotantoa lisätään asteittain ja täyteen kapasiteettiin (25 000 barreliä/päivä) päästään vuonna 2004. Toiminnalla ei ole vaikutusta vuoden 2003 tulokseen.

Fortumin uudelleenjärjestelyt on nyt käytännöllisesti katsoen viety loppuun. Suurin osa strategisista tavoitteista on saavutettu: vahva tase ja menestyvät liiketoiminnat, jotka tuottavat hyvän kassavirran. Tältä pohjalta Fortumilla on hyvät edellytykset edelleen vahvistaa asemaansa Pohjoismaiden johtavana energiayhtiönä.

Osavuositarkastusta ei ole tilintarkastettu.

Espoossa 24.07.2003
Fortum Oyj
Hallitus

FORTUM-KONSERNI 1.1.-30.6.2003
Tilintarkastamaton
KONSERNIN TULOSLASKELMA

MEUR	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12kk
Liikevaihto	2 435	2 682	6 028	5 253	11 148	11 923
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	9	4	20	13	31	38
Liiketoiminnan muut tuotot	63	238	76	327	370	119
Poistot ja arvonalentumiset	-134	-172	-267	-323	-694	-638
Liiketoiminnan muut kulut	-2 087	-2 330	-5 096	-4 521	-9 566	-10 141
Liikevoitto	286	422	761	749	1 289	1 301
Rahoitustuotot ja -kulut	-70	-76	-135	-134	-281	-282
Voitto ennen veroja	216	346	626	615	1 008	1 019
Välittömät verot	-60	-84	-167	-149	-269	-287
Vähemmistöosuus	-14	-18	-47	-40	-73	-80
Tilikauden voitto	142	244	412	426	666	652

Tulos/osake, euro	0.17	0.29	0.49	0.50	0.79	0.77
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos /osake, euro	0.16	0.29	0.48	0.50	0.78	
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 kpl			845 823	845 638	845 642	845 785
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl			855 935	851 580	851 482	

KONSERNIN TASE

MEUR	30.6.03	30.6.02	31.12.02
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	13 908	14 868	14 837
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	539	622	504
Saamiset	1 382	1 638	2 027
Rahavarat	665	428	592
Yhteensä	2 586	2 688	3 123
Yhteensä	16 494	17 556	17 960

VASTATTAVAA

Oma pääoma			
Osakepääoma	2 876	2 875	2 876
Muu oma pääoma	3 151	2 807	3 020
Yhteensä	6 027	5 682	5 896
Vähemmistöosuus	1 434	1 443	1 432
Pakolliset varaukset	76	95	133
Laskennallinen verovelka	1 775	1 804	1 866
Pitkäaikainen vieras pääoma	4 095	5 402	4 699
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 087	3 130	3 934
Yhteensä	16 494	17 556	17 960
Oma pääoma/osake, euro	7.13	6.72	6.97
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	845 848	845 666	845 776

FORTUM-KONSERNI 1.1.-30.6.2003
Tilintarkastamaton

KONSERNIN KASSAVIRTALASKELMA

MEUR	30.6.03	30.6.02	31.12.02
Liiketoiminnan kassavirta	1 060	775	1 351
Käyttöomaisuuslisäys	-244	-250	-649
Ostetut osakkeet	-503	-1 756	-1 771
Käyttöomaisuuden myyntitulot	80	102	120
Myydyt osakkeet	1 219	754	889
Muiden sijoitusten muutos	-32	154	33
Kassavirta ennen rahoitusta	1 580	-221	-27
Lainojen nettomuutos	-1 204	295	209
Osingonjako	-264	-220	-220
Muut rahoituserät	-40	-48	30
Rahoituksen kassavirta	-1 508	27	19
Likvidien varojen muutos			
lisäys (+), vähennys (-)	72	-194	-8

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	30.6.03	30.6.02	31.12.02	Edelliset 12kk
Sijoitettu pääoma, MEUR	13 077	13 734	13 765	
Korollinen nettovelka, MEUR	4 502	6 182	5 848	
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, MEUR	761	3 956	4 381	1 186
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12.1	10.3	11.1	10.6
Oman pääoman tuotto, %	11.9	9.1	10.5	10.0
Korkokate	5.4	5.2	4.7	4.7
FFO / korollinen nettovelka, % ¹⁾	42.6	24.5	28.1	
Velkaantumisaste, %	60	87	80	
Oikaistu velkaantumisaste, % ²⁾	91	125	115	
Omavaraisuusaste, %	45	41	41	
Henkilöstö keskimäärin	13 272	14 659	14 053	

1) FFO = liiketoiminnan kassavirta

2) Vähemmistöosuus, joka liittyy Fortum Capital Ltd:n liikkeelle laskemiin etuosakkeisiin, määrältään yhteensä 1 200 miljoonaa euroa ja joihin liittyy 6,7 %:n kiinteä osinkotuotto, on käsitelty vieraana pääomana.

KONSERNIN LIIKEVAIHTO LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12kk
Sähkö, lämpö ja kaasu	718	783	1 932	1 716	3 644	3 860
Sähkönsiirto	160	156	359	317	640	682
Öljynjalostus ja markkinointi	1 643	1 790	3 718	3 321	7 083	7 480
Markets	327	270	803	576	1 280	1 507
Muu toiminta	19	16	39	30	64	73
Liiketoimintojen välinen myynti	-432	-356	-823	-756	-1 668	-1 735
Yhteensä	2 435	2 659	6 028	5 204	11 043	11 867
Myydyt liiketoiminnot *)	-	23	-	49	105	-
Yhteensä	2 435	2 682	6 028	5 253	11 148	11 867

*) Sisäinen myynti vähennetty

KONSERNIN LIIKEVOITTO LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12kk
Sähkö, lämpö ja kaasu	136	156	429	305	617	741
Sähkönsiirto	61	72	142	185	279	236
Öljynjalostus ja markkinointi	75	79	200	135	253	318
Markets	15	4	8	6	-11	-9
Muu toiminta	-2	-10	-19	-21	-64	-62
Liiketoimintojen välinen myynti	1	1	1	-	-	1
Yhteensä	286	302	761	610	1 074	1 225
Myydyt liiketoiminnot	-	120	-	139	215	76
Yhteensä	286	422	761	749	1 289	1 301

KERTALUONTEISET ERÄT LIIKEVOITOSSA LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12kk
Sähkö, lämpö ja kaasu	-	108	-1	109	116	6
Sähkönsiirto	20	32	21	91	92	22
Öljynjalostus ja markkinointi	-18	9	-16	38	48	-6
Markets	-	-	-	1	1	-
Muu toiminta	12	8	14	8	4	10
Yhteensä	14	157	18	247	261	32
Myydyt liiketoiminnat	-	67	-	67	54	-13
Yhteensä	14	224	18	314	315	19

KONSERNIN POISTOT JA ARVONALENTUMISET LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12kk
Sähkö, lämpö ja kaasu	58	65	116	115	236	237
Sähkönsiirto	39	42	76	76	147	147
Öljynjalostus ja markkinointi	31	33	61	67	152	146
Markets	3	7	7	12	25	20
Muu toiminta	3	4	7	7	23	23
Liiketoimintojen välinen myynti	-	-2	-	-2	-1	1
Yhteensä	134	149	267	275	582	574
Myydyt liiketoiminnat	-	23	-	48	112	64
Yhteensä	134	172	267	323	694	638

KONSERNIN INVESTOINNIT LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	II/03	II/02	I-II/03	I-II/02	2002	Edelliset 12kk
Sähkö, lämpö ja kaasu	351	76	404	2 468	2 619	555
Sähkönsiirto	201	113	224	1 287	1 394	331
Öljynjalostus ja markkinointi	64	41	96	64	177	209
Markets	26	4	26	108	109	27
Muu toiminta	7	1	11	3	7	15
Yhteensä	649	235	761	3 930	4 306	1 137
Myydyt liiketoiminnat	-	17	-	26	75	49
Yhteensä	649	252	761	3 956	4 381	1 186

KONSERNIN SIDOTTU PÄÄOMA LIIKETOIMINNOITTAIN

MEUR	30.6.03	30.6.02	31.12.02
Sähkö, lämpö ja kaasu	3) 8 566	8 735	8 748
Sähkönsiirto	3) 3 064	3 145	3 199
Öljynjalostus ja markkinointi	1 435	1 543	1 510
Markets	119	109	55
Muu toiminta	112	143	30
Yhteensä	13 296	13 675	13 542
Myydyt liiketoiminnat	-	1 013	927
Yhteensä	13 296	14 688	14 469

3) Sidottu pääoma sisältää konserniaktiivan kohdistamisesta muodostuvaa laskennallista verovelkaa Sähkö, lämpö ja kaasu segmentissä 501 MEUR 30.6.2003 ja 502 MEUR vuonna 2002 sekä Sähkönsiirrossa 260 MEUR 30.6.2003 ja 344 MEUR vuonna 2002.

KONSERNIIN SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO LIIKETOIMINNOITTAIN 4)

%	30.6.03	30.6.03 *)	30.6.02	30.6.02 *)	31.12.02	31.12.02 *)	Edelliset 12kk	Edelliset 12kk *)
Sähkö, lämpö ja kaasu	9.9	9.9	7.7	4.9	7.5	6.1	8.5	8.4
Sähkönsiirto	9.0	7.7	12.7	6.5	9.3	6.2	7.5	6.8
Öljynjalostus ja markkinointi	26.8	28.9	16.8	12.0	16.0	13.0	21.0	21.4
Markets	23.1	23.1	9.5	7.9	-11.4	-12.4	-11.5	-11.5

4) Sidotun pääoman tuotto -% = Liikevoitto / sidottu pääoma keskimäärin

*) kertaluonteiset erät vähennetty liikevoitosta

KONSERNIN VASTUUT

MEUR	30.6.03	30.6.02	31.12.02
Vastuusitoumukset			
Omasta puolesta			
Velan vakuudeksi			
Pantit	512	453	553
Kiinteistökiinnitykset	233	236	237
Yrityskiinnitykset	-	82	32
Muut kiinnitykset	-	52	26
Muista sitoumuksista			
Kiinteistökiinnitykset	54	54	55
Pantit, yrityskiinnitykset ja muut vastuusitoumukset	1	6	8
Takaisinostovastuut	9	16	15
Muut vastuusitoumukset	99	534	474
Yhteensä	908	1 433	1 400
Osakkuusyritysten puolesta			
Pantit ja kiinteistökiinnitykset	12	8	9
Takaukset	637	218	345
Muut vastuusitoumukset	182	184	184
Yhteensä	831	410	538
Muiden puolesta			
Takaukset	23	5	4
Muut vastuusitoumukset	6	14	4
Yhteensä	29	19	8
Yhteensä	1 768	1 862	1 946
Käyttöleasingvastuut			
Vuoden sisällä erääntyvät	61	60	58
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	121	66	91
Yhteensä	182	126	149
Rahoitusleasing sopimukset on kirjattu taseeseen.			
Ydinjätehuoltovastuu	545	515	545
Ydinjätehuoltorahaston rahasto-osuus	-535	-505	-535
Velkana taseessa 5)	10	10	10

5) Vakuutena kiinnitetyt haltijavelkakirjat

Muiden vastuiden lisäksi Gasum Oy:n puolesta on annettu takaus, joka kattaa 75 % Gasumin ja OOO Gazexportin välisestä maakaasun hankintasopimuksesta johtuvista maksuvelvoitteista.

FORTUM-KONSERNI 1.1.-30.6.2003
Tilintarkastamaton

Johdannaissopimukset	30.6.03			30.6.02			31.12.02		
	Korko- ja valuuttajohdannaiset MEUR	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo
Korkoterminit	784	-1	-1	6 015	1	1	2 950	-2	-2
Koronvaihtosopimukset	6 015	8	46	6 833	-2	33	6 898	21	34
Valuuttaterminit ⁶⁾	7 599	57	46	6 351	38	1	5 626	63	30
Valuutanvaihtosopimukset	530	36	10	2 951	237	46	2 334	227	60
Ostetut valuuttaoptiot	64	7	7	277	11	11	248	9	11
Asetetut valuuttaoptiot	29	1	1	94	2	2	66	1	1

6) Sisältää myös ulkomaisten tytäryhtiöiden omaa pääomaa suojaavat sopimukset.

Raakaöljy ja öljytuotteet	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta
	1000 bbl	MEUR	MEUR	1000 bbl	MEUR	MEUR	1000 bbl	MEUR	MEUR
Myyntisopimukset	16 589	-	-	10 364	1	1	10 697	-11	-11
Ostosopimukset	19 241	3	3	8 351	1	1	12 170	13	13
Ostetut optiot	400	-	-	-	-	-	-	-	-
Asetetut optiot	600	-	-	25	-	-	-	-	-

Sähkijohdannaiset	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta
	TWh	MEUR	MEUR	TWh	MEUR	MEUR	TWh	MEUR	MEUR
Myyntisopimukset	77	-368	-226	87	74	73	94	-2 065	-1 406
Ostosopimukset	74	337	195	86	-72	-73	78	1 709	1 051
Ostetut optiot	3	-2	-2	5	-2	-1	2	1	-1
Asetetut optiot	7	-	-	9	4	4	6	3	6

Kaasujohdannaiset	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta	Määrä	Käypä arvo	Tulout- tamatta
	Mill.th.	MEUR	MEUR	Mill.th.	MEUR	MEUR	Mill.th.	MEUR	MEUR
Myyntisopimukset	3 135	-38	-38	2 568	43	43	4 072	127	127
Ostosopimukset	2 965	38	38	2 650	-39	-39	3 773	-115	-115
Ostetut optiot	980	-5	-5	574	-	-	1 287	-7	-7
Asetetut optiot	1 039	7	7	-504	2	2	1 335	-	-

Johdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin siltä osin kuin sopimukset ovat julkisen kaupankäynnin kohteena. Muiden sopimusten käypä arvo perustuu niistä aiheutuvien kassavirtojen nykyarvoon ja optioiden osalta arvonmääritysmalleihin. Määriin sisältyvät myös erääntymättömät, suljetut sopimukset. Johdannaissopimuksia käytetään pääasiassa konsernin valuutta-, korko- ja hintariskin hallintaan.

FORTUM-KONSERNI 1.1.-30.6.2003

Tilintarkastamaton

LIKEVAIHTO NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	II/03	I/03	IV/02	III/02	II/02	I/02
Sähkö, lämpö ja kaasu	718	1 214	1 234	694	783	933
Sähkönsiirto	160	199	184	138	156	162
Öljynjalostus ja markkinointi	1 643	2 075	1 968	1 794	1 790	1 531
Markets	327	476	418	286	270	306
Muu toiminta	19	20	19	15	16	14
Liiketoimintojen välinen myynti	-432	-391	-567	-344	-356	-401
Yhteensä	2 435	3 593	3 256	2 583	2 659	2 545
Myytyt liiketoiminnat	-	-	34	22	23	26
Yhteensä	2 435	3 593	3 290	2 605	2 682	2 571

LIKEVOITTO NELJÄNNEKSITTÄIN

MEUR	II/03	I/03	IV/02	III/02	II/02	I/02
Sähkö, lämpö ja kaasu	136	293	284	28	156	149
Sähkönsiirto	61	81	61	34	72	113
Öljynjalostus ja markkinointi	75	125	42	76	79	57
Markets	15	-7	-19	2	4	2
Muu toiminta	-2	-17	-27	-17	-10	-12
Liiketoimintojen välinen myynti	1	-	-1	1	1	-1
Yhteensä	286	475	340	124	302	308
Myytyt liiketoiminnat	-	-	51	25	120	19
Yhteensä	286	475	391	149	422	327